

TRIBIWNLYS ANGHENION ADDYSGOL ARBENNIG CYMRU CYFARWYDDYD YMARFER

Rhagymadrodd

1. Yn y Cyfarwyddyd Ymarfer hwn mae "y Ddeddf" yn cyfeirio at Ddeddf Addysg 1996; mae "y Rheoliadau" yn cyfeirio at Reoliadau Anghenion Addysgol Arbennig 2012 ac mae "y Tribiwnlys" yn cyfeirio at Dribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru.
2. Nid yw'r Ddeddf na'r Rheoliadau'n cyfeirio'n benodol at baratoi a/neu at gynnwys bwndeli o ddogfennau ar gyfer gwrandawiadau. Dros amser, un o'r canlyniadau yw bod Paneli sy'n gwrandao Apeliadau/Hawliadau wedi cael bwndeli mawr iawn o bapurau, yn aml dros 700 o dudalennau, a'r rheiny'n cynnwys deunydd dyblyg, deunydd amherthnasol a deunydd sydd wedi mynd yn hen.
3. Dros y 12 mis diwethaf, mae'r Tribiwnlys wedi trafod y broblem hon gyda'i grwpiau defnyddwyr ac wedi awgrymu sut y gellid unioni'r sefyllfa. Er bod yna gonsensws cyffredinol ynglŷn â llawer o'r awgrymiadau a wnaed, nid yw'r rhain wedi eu rhoi ar waith gan y defnyddwyr.
4. Mae'r Tribiwnlys, er mwyn parhau i wrando achosion yn ystod y pandemig Coronafeirws presennol, wedi buddsoddi mewn ystafelloedd gwrandawiadau rhithwir a rhagwelir y bydd y Tribiwnlys yn parhau i ddefnyddio technoleg o'r fath hyd yn oed ar ôl i'r pandemig hwn gilio. Gan hynny, rhaid i bob bwndel fod ar ffurf electronig. Mae hi hyd yn oed yn fwy anodd ymdrin â bwndeli sydd heb eu paratoi'n dda ar fformat electronig ac, o ganlyniad, mae angen clir a grymus am gyfarwyddiadau clir ynghylch paratoi bwndeli electronig ar gyfer gwrandawiadau a chynnwys y bwndeli hynny.
5. Bydd y Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yn gymwys yn y lle cyntaf am gyfnod o chwe mis o'r dyddiad y caiff ei wneud. Cyn diwedd y cyfnod hwnnw rhaid i'r Cyfarwyddyd Ymarfer gael ei adolygu gan Lywydd Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru a rhaid i'r Llywydd benderfynu a fydd y Cyfarwyddyd Ymarfer yn parhau mewn grym, naill ai yn ei ffurf bresennol ynteu wedi'i addasu, ac, os felly, am ba gyfnod o amser.

Cyfarwyddiadau

6. Rhaid i'r bwndel ar gyfer gwrandawiadau apeliadau'r Tribiwnlys gynnwys, pan fônt ar gael, y dogfennau a nodir yn eitemau A i K isod:
 - A. Y cais am apêl, unrhyw seiliau apelio diwygiedig a'r Datganiad cyfredol (os yw'n gymwys)
 - B. Datganiad Achos y ddau barti
 - C. Llythyr penderfynu'r Awdurdod Lleol
 - D. Unrhyw geisiadau am newidiadau a wneir gan barti.

- E. Gorchmynion Tribiwnlys ac unrhyw ddogfennau y gorchmynnodd y Tribiwnlys iddynt gael eu ffeilio
 - F. Unrhyw ohebiaeth berthnasol rhwng y partiön. Sylwch na ddylai hyn gynnwys gohebiaeth ynglŷn â dyddiadau cyfarfodydd neu faterion eraill nad ydynt yn uniongyrchol berthnasol i'r apêl/hawliad.
 - G. Adroddiadau perthnasol gan weithwyr proffesiynol sydd wedi'u paratoi heb fod yn fwy na thair blynedd o ddyddiad yr apêl
 - H. Adroddiadau adolygu blynyddol sy'n berthnasol i'r materion sydd i'w penderfynu gan y Tribiwnlys am y ddwy flynedd diwethaf
 - I. Unrhyw adroddiad asesu a chynnig lle (os yw'n gymwys) gan y sefydliad addysgol a enwir yn Rhan 4 o'r Datganiad a hefyd (os yw'n gymwys) manylion cost y lleoliad addysgol arfaethedig a chost cludiant i'r person ifanc i'r lleoliad addysgol.
 - J. Dogfen weithio derfynol a/neu restr y cytunwyd arni o'r materion sy'n weddill
 - K. Datganiadau tystion sydd i'w rhoi mewn tystiolaeth
7. Ni chaiff y bwndeli, ar gyfer eitemau D i K, gynnwys mwy na 300 o dudalennau. Nid targed mo'r uchafswm hwn ac ni fydd angen y nifer hwn o dudalennau mewn llawer o achosion. Nid yw eitemau A i C wedi'u cynnwys yn yr uchafswm o 300 o dudalennau gan ei bod yn bwysig bod y partiön i'r gwrandawriad yn cael cyfle i gyflwyno'u hachos yn llawn.
8. Rhaid i'r bwndel ar gyfer gwrandawiadau hawliadau'r Tribiwnlys gynnwys, pan fônt ar gael, y dogfennau a nodir yn eitemau 1 i 6 isod:
- 1) Y cais am hawliad, unrhyw seiliau hawliad diwygiedig a'r Datganiad cyfredol (os yw'n gymwys)
 - 2) Ymateb y Corff Cyfrifol i'r hawliad ac unrhyw ymateb atodol neu ddiwygiedig
 - 3) Unrhyw geisiadau am newidiadau a wneir gan barti
 - 4) Gorchmynion Tribiwnlys ac unrhyw ddogfennau y gorchmynnodd y Tribiwnlys iddynt gael eu ffeilio
 - 5) Unrhyw ohebiaeth berthnasol rhwng y partiön
 - 6) Datganiadau tystion sydd i'w rhoi mewn tystiolaeth
9. Ni chaiff y bwndeli, ar gyfer eitemau 4 i 6, gynnwys mwy na 200 o dudalennau. Nid targed mo'r uchafswm hwn ac ni fydd angen y nifer hwn o dudalennau mewn llawer o achosion. Nid yw eitemau 1 i 2 wedi'u cynnwys yn yr uchafswm o 200 o dudalennau gan ei bod yn bwysig bod y partiön i'r gwrandawriad yn cael cyfle i gyflwyno'u hachos yn llawn.
10. Os bydd un neu ragor o'r partiön o'r farn na fyddai'n bosibl dangos y dystiolaeth sy'n ofynnol ar gyfer y gwrandawriad o fewn yr uchafswm o 300 neu 200 o dudalennau ar y sail nad yw'n gyson â'r amcan cyffredinol o ddelio'n deg ac yn gyfiawn ag achosion, yna dylai'r parti neu'r partiön sy'n arddel y farn honno wneud cais i'r Tribiwnlys am ymestyn yr uchafswm tudalennau gan roi rhesymau clir pam mae angen cynnydd a pham mae cynnwys y dogfennau'n angenrheidiol er mwyn i'r mater gael gwrandawriad teg.
11. Rhaid i'r bwndeli gael eu paratoi ar ffurf electronig gan yr Awdurdod Lleol yn achos apêl a chan y Corff Cyfrifol yn achos hawliad. Rhaid i'r apelydd

gydweithredu â'r Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol wrth baratoi'r bwndel drwy ddarparu unrhyw ddogfennau y mae'r Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol yn gofyn amdanynt i'w cynnwys yn y bwndel. Os methir â chydweithredu i sicrhau bod dogfennau perthnasol yn cael eu darparu o fewn y bwndel, caiff y Panel sy'n cynnal y gwrandawriad ddod i unrhyw gasgliadau ag y bo'n briodol o'r methiant wrth benderfynu'r apêl/hawliad (gan gynnwys, er mwyn osgoi amheuaeth, gasgliadau anffafriol).

12. Rhaid i'r Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol sicrhau bod yr holl ddogfennau a gynhwysir yn y bwndel yn gyflawn, yn ddarllenadwy ac nad ydynt wedi'u dyblygu. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol yw sicrhau dogfennau cyflawn a darllenadwy. Rhaid i dudalennau'r bwndeli gael eu rhifo ac ar flaen y bwndeli rhaid paratoi Mynegai gan roi rhifau tudalennau pob un o'r dogfennau a manylu ar y math o ddogfen, ei dyddiad a'r awdur ynghyd â'i swydd.
13. Cyn i'r bwndel gael ei gwblhau, rhaid anfon bwndel drafft at yr apelydd i gael ei gytuno. Os nad yw'r bwndel a gyflwynir yn cydymffurfio â'r Cyfarwyddyd Ymarfer hwn, rhaid i Ysgrifenyddiaeth y Tribiwnlys hysbysu'r partion nad ydynt yn cydymffurfio ac o fewn tri diwrnod gwaith ar ôl hysbysiad o'r fath rhaid i'r Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol sicrhau bod y bwndel yn cydymffurfio. Gall methiant ar ran yr Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol i gydymffurfio â'r rhwymedigaeth hon arwain at orchymyn gwahardd yn ei erbyn os bydd cyfiawnder yr achos yn mynnu hynny. Os na cheir ymateb gan yr apelydd yn cytuno â'r bwndel o fewn pum diwrnod gwaith ar ôl ei anfon, bydd gan yr Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol hawl i dybio bod y bwndel wedi'i gytuno ac y gellir ei gyflwyno i'r Tribiwnlys.
14. Rhaid i'r Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol anfon y bwndel ar ffurf pdf electronig at y Tribiwnlys yn Tribunal.Enquiries@gov.wales 15 diwrnod gwaith cyn gwrandawriad yr apêl. Ar yr un pryd rhaid i'r Awdurdod Lleol/Corff Cyfrifol anfon y bwndel electronig at yr apelydd.

Syr Wyn Williams
Llywydd Tribiwnlysoedd Cymru

Rhiannon Walker
Llywydd Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru

26 Mehefin 2020